

Załącznik do Uchwały Nr
Rady Powiatu Grodziskiego
z dnia2024 r.

**POWIATOWY PROGRAM
PSYCHOLOGICZNO-TERAPEUTYCZNY
DLA OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC DOMOWĄ
W POWIECIE GRODZISKIM
NA ROK 2024**

Spis treści

1. Wstęp.....	3
2. Podstawa prawna programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową. 3	
3. Cele programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową.....	3
4. Realizatorzy programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową.....	4
5. Kwalifikacje osób prowadzących oddziaływania psychologiczno – terapeutyczne	4
6. Adresaci programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową.....	5
7. Rekrutacja do programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową.....	5
8. Zasady uczestnictwa i kryteria ukończenia programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową.....	6
9. Czas i miejsce realizacji programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową	6
10. Zawartość merytoryczna i etapy realizacji programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową.....	7
11. Monitoring i ewaluacja programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową	7
12. Finansowanie i budżet programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową	7

1. Wstęp

Zjawisko przemocy domowej jest jednym z głównych problemów społecznych. W celu ich minimalizowania podejmowane są liczne działania w zakresie przeciwdziałania występowania omawianego tematu. Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej wskazuje na zasadność podejmowania działań zarówno wobec osób doznających przemocy domowej, jak i ją stosujących.

Jednym z elementów systemu przeciwdziałania przemocy domowej w Powiecie Grodziskim ma być powstrzymanie osób stosujących przemoc domową i zwiększenie ich zdolności do kontrolowania zachowań o charakterze agresywnym, aż wreszcie zaprzestanie zachowań o charakterze przemocowym poprzez udział w programie psychologiczno - terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową. Program skierowany do osób dorosłych - mieszkańców Powiatu Grodziskiego, którzy wykazują motywację do zaprzestania stosowania przemocy wobec domowników.

2. Podstawa prawna programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową

1. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej
2. Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030
3. Wielkopolski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025
4. Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie programów psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób prowadzących te programy
5. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Grodziskim na lata 2023-2030
6. Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar na lata 2016 – 2026
7. Powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024 - 2034

3. Cele programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową

Uczestnictwo w programie psychologiczno – terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową ma służyć zmianie wzorców zachowań poprzez:

- wzbudzanie motywacji wewnętrznej do zmiany zachowania przez analizę przyczyn postępowania i wgląd w mechanizmy własnych zachowań;

- zdobycie lub poszerzenie wiedzy i umiejętności powstrzymywania się od zachowań przemocowych;
- nabycie umiejętności służących rozwiązywaniu problemów i konfliktów bez użycia przemocy;
- nabycie i kształtowanie umiejętności prospołecznych, w tym: asertywności, empatii, rozpoznawania, nazywania i wyrażania emocji, radzenia sobie w sytuacjach trudnych i konfliktowych, w tym radzenia sobie ze stresem, lękiem i złością;
- poszerzanie samoświadomości, zwłaszcza w kontekście własnych zasobów oraz ograniczeń i negatywnych stereotypów funkcjonowania w relacjach rodzinnych;
- nabycie i doskonalenie umiejętności wychowawczych i rodzinnych opartych na wychowaniu bez przemocy;
- rozwój umiejętności związanych z budowaniem relacji rodzinnych i partnerskich;
- pogłębianie wiedzy na temat wpływu przemocy na relacje społeczne i sposobów jej przeciwdziałania;
- diagnozowanie potrzeb i nabywanie umiejętności dobierania prawidłowych strategii w ich zaspokajaniu;
- wzmacnianie postawy odpowiedzialności wobec siebie i innych.

4. Realizatorzy programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową

Jednostką realizującą program psychologiczno - terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową na terenie Powiatu Grodziskiego jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp., które przy jego realizacji współpracować będzie przede wszystkim z ośrodkami pomocy społecznej oraz Zespołami Interdyscyplinarnymi ds. przeciwdziałania przemocy domowej funkcjonującymi na terenie Powiatu, kuratorami i Sądem Rejonowym w Grodzisku Wlkp.

5. Kwalifikacje osób prowadzących oddziaływanie psychologiczno – terapeutyczne

Oddziaływanie psychologiczno - terapeutyczne zgodnie z §5 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2023r. sprawie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób prowadzących te programy, będą prowadzone przez osoby które:

- posiadają wykształcenie wyższe na kierunku pedagogika lub resocjalizacja, uzupełnione studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, lub

- posiadają tytuł zawodowy magistra na kierunku psychologia lub pedagogika lub na, uzupełnionym studiami podyplomowymi w zakresie psychologii, kierunku resocjalizacja, lub
- są terapeutami lub psychoterapeutami.

6. Adresaci programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową

Program kierowany jest do pełnoletnich mieszkańców Powiatu Grodziskiego stosujących przemoc domową, potrzebujących pomocy w radzeniu sobie z szerokokorozumianymi problemami osobistymi, jak również rodziców mających trudności z wychowaniem dzieci bez użycia przemocy, które:

- zgłoszą się do uczestnictwa w oddziaływaniach dobrowolnie,
- osób które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową,
- osoby, które nie uczestniczyły w programie korekcyjno- edukacyjnym, ale prezentują dużą świadomość i motywację do pracy nad poprawą relacji rodzinnych,
- zostaną skierowane przez instytucje,
- w wyniku innych okoliczności zgłoszą się do uczestnictwa w programie.

Osoby uzależnione od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych mogą uczestniczyć w programie pod warunkiem zakończenia programu psychoterapii uzależnień lub są w trakcie takiego leczenia i posiadają zgodę terapeuty uzależnień.

7. Rekrutacja do programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową

Rekrutacja uczestników do programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową prowadzona będzie we współpracy z ośrodkami pomocy społecznej, zespołami interdyscyplinarnymi, Sądem Rejonowym w Grodzisku Wlkp, kuratorami sądowymi w okresie wrzesień – październik 2024r, po zakończeniu realizacji programu korekcyjno- edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. poinformuje gminy powiatu o planowanym rozpoczęciu realizacji programu i naborze uczestników do programu pisemnie. Informacja zostanie zamieszczona także na stronie internetowej PCPR w Grodzisku Wlkp. oraz Starostwa Powiatowego. Ponadto o naborze zostaną poinformowane osoby, które ukończyły program korekcyjno–edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową.

Udział w programie jest bezpłatny.

8. Zasady uczestnictwa i kryteria ukończenia programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową

Warunkiem przystąpienia do programu jest spełnianie kryteriów formalnych (miejsce zamieszkania, posiadanie odpowiedniego zaświadczenia w przypadku osób uzależnionych) i podpisanie kontraktu zawierającego:

- zobowiązanie do zachowania zgodnie z zasadami współżycia społecznego, w tym powstrzymania się od stosowania przemocy przez okres uczestnictwa w programie;
- zobowiązanie do powstrzymania się od używania środków zmieniających świadomość w trakcie trwania programu;
- zobowiązanie do aktywnego uczestniczenia w programie;
- formalne wymogi ukończenia programu - ukończenie minimum 75% ogólnej liczby godzin zegarowych przewidzianych w programie (indywidualnych i grupowych);
- zobowiązanie do wypełnienia zaleceń prowadzących, w szczególności związanych z odbyciem specjalistycznych konsultacji (psychiatra, neurolog, specjalistą terapii uzależnień na początku lub w trakcie trwania programu);
- zgodę na udzielanie informacji innym instytucjom o postępach wynikających z udziału w programie, jego przerwaniu lub trwaniu zjawiska przemocy;
- uznanie osobistej odpowiedzialności za akt stosowania przemocy domowej;
- zgodę na prowadzenie monitoringu przez okres trzech lat przez podmiot realizujący w formie bezpośredniego kontaktu i pozyskiwania informacji z właściwych instytucji.

9. Czas i miejsce realizacji programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową

Program realizowany będzie w okresie w październik - grudzień 2024 roku w formie jednej edycji. Zajęcia prowadzone w ramach programu będą miały formę spotkań indywidualnych i grupowych (minimum 10 godzin dla uczestnika), a przerwy między kolejnymi zajęciami nie będą dłuższe niż 1 tydzień. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się prowadzenie spotkań z użyciem środków komunikacji elektronicznej.

Miejszem realizacji programu będzie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie - Powiatowy Punkt Pomocy Wzajemnej w Grodzisku Wlkp., ul. Żwirki i Wigury 1 w innych godzinach niż działania prowadzone dla osób doznających przemocy, w celu minimalizacji prawdopodobieństwa spotkania.

10. Zawartość merytoryczna i etapy realizacji programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową

Program psychologiczno – terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową obejmuje spotkania indywidualne i grupowe.

- Etap I – spotkanie indywidualne uczestnika w celu kwalifikacji do programu; 1 godz. zegarowa; pozyskanie danych dotyczących aktualnej sytuacji zdrowotnej, rodzinnej, ekonomicznej, społecznej uczestnika pozwolą prowadzącemu określić motywację uczestnika do zmiany wraz oszacować potencjał do ukończenia programu i realizacji jego założeń, jak również podjąć decyzję o ewentualnym skierowaniu na konsultacje specjalistyczną; omówienie kontraktu i podpisanie go. W uzasadnionych przypadkach diagnoza i kontrakt mogą być podpisane w czasie trwania etapu II.
- Etap II – spotkania grupowe o charakterze psychologiczno – terapeutycznym, które dadzą możliwość uczestnikom lepszego zrozumienia i zmierzenia się ze swoimi problemami (2 x 2 godz. zegarowe); spotkania indywidualne ukierunkowane na osobiste potrzeby uczestników (3 x 1 godz. zegarowa).
- Etap III - przeprowadzenie diagnozy pogłębionej podczas indywidualnych spotkań z uczestnikiem w trakcie realizacji programu; 1 godz.

11. Monitoring i ewaluacja programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową

Przebieg i efekty realizacji programu objęte zostaną działaniami monitorującymi i ewaluacyjnymi, prowadzonymi przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Grodzisku Wlkp. jako realizatora programu. Zakłada się prowadzenie monitoringu w czasie trwania programu i przez okres 1 roku od jego zakończenia.

W procesie monitoringu programu będą brali udział jego uczestnicy oraz jednostki partnerskie. Wykonanie monitoringu obejmować będzie takie czynności jak: gromadzenie, przechowywanie, przetwarzanie, analizę i prezentowanie pozyskanych danych. Powyższe da możliwość analizy zmian oraz weryfikację realizacji celów, co w późniejszych latach pozwoli na ewentualną modyfikację działań.

Sprawozdanie z realizacji programu przesyła realizator do dnia 15 lutego następnego roku.

12. Finansowanie i budżet programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową

Zgodnie z art. 6 ust. 5 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024 poz. 424 z późn. zm.) środki na realizację i obsługę zadań wynikających z Programu zapewnia budżet państwa. W związku z tym planowanie wydatków będzie następowało na poziomie powiatu, a realizacja programu uzależniona będzie od wysokości środków przekazanych z budżetu państwa na ten cel. Przewiduje się możliwość modyfikacji zaplanowanych działań, terminu ich realizacji oraz źródeł finansowania w celu zwiększenia efektywności założeń Programu.